

Fundusze Europejskie
dla Kujaw i Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Samorząd Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

Załącznik do uchwały Nr 27/1353/24
Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 15 listopada 2024 r.

***Aktualizacja Oceny ex-ante
dla instrumentów finansowych wdrażanych w województwie
kujawsko-pomorskim w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw
i Pomorza 2021-2027 - w odniesieniu do celu szczegółowego 2 (i) Wsparcie
efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych***

CP 2 Fundusze Europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu.

Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Pożyczka na modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych, budynków użyteczności publicznej i oświetlenia ulicznego.

CP2 / CS i		Pożyczka na modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych, budynków użyteczności publicznej i oświetlenia ulicznego.		
Typ instrumentu:		Pożyczka łączona z dotacją		
Cel instrumentu:		• Zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej, a także modernizacja oświetlenia ulicznego		
Wielkość jednostkowej transakcji:	Min.	Max.	Karencja (max.)	Zapadalność (max.):
	-	10 mln zł	12 miesięcy (z opcją wydłużenia do 24 miesięcy ¹)	20 lat ²
Szkodowość:	do 12%			
Założenia finansowe (w EUR)				
Wkład FEoKP		Razem: 52 530 019, w tym: 10 230 617 (sektor mieszkaniowy) 37 299 402 (budynki użyteczności publicznej) 5 000 000 (oświetlenie uliczne)		
Typy finansowanych projektów:				
Projekty zwiększające efektywność energetyczną budynków mieszkalnych wielorodzinnych i budynków użyteczności publicznej		Modernizacja energetyczna budynków, w tym m.in.: • Termomodernizacja budynków • Modernizacja instalacji CO/CWU • Wymiana/modernizacja źródeł ciepła, podłączenie do sieci ciepłowniczej		

¹ Możliwość wydłużenia okresu karencji do 24 miesięcy dotyczy w szczególności przedsięwzięć realizowanych w formule projektów hybrydowych, o których mowa w art. 40 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079).

² Możliwość wydłużenia okresu zapadalności o dodatkowe 2 lata w przypadku realizacji przedsięwzięć w formule projektów hybrydowych, o których mowa w art. 40 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079).

	• Instalacje OZE, (na części wspólne + prosumenci zbiorowi), magazyny energii • Wymiana oświetlenia na energooszczędne • Wymiana wind na energooszczędne • Inne wydatki wpływające na wzrost efektywności energetycznej / oszczędność zużycia energii • Koszty dodatkowe (do 15% kosztów kwalifikowalnych)³
Projekty modernizacji oświetlenia ulicznego	• Modernizacja systemów oświetlenia ulicznego na energooszczędne
Wsparcie bezzwrotne w ramach IF	
Wszystkie projekty	• Dopuszczalna dotacja na wykonanie audytu energetycznego (i ewentualnie innej wymaganej dokumentacji technicznej).
Projekty dotyczące budynków mieszkalnych wielorodzinnych	Dopuszczalne umorzenia: • do 20% zależnie od osiągniętego wzrostu efektywności energetycznej; • Umorzenie może być zwiększone do 49% - zależnie od odsetka najuboższych mieszkańców zamieszkujących dany budynek (którym przysługuje prawo do dodatku mieszkaniowego); • Umorzenie może być zwiększone maksymalnie o 10% w przypadku budynków objętych ochroną konserwatorską; • Umorzenie może być zwiększone maksymalnie o 5% w przypadku wymiany/modernizacji nieefektywnego źródła ciepła lub podłączenia do sieci ciepłowniczej. Umorzenia mogą się sumować, ale ich łączna wartość musi być mniejsza niż 50% wartości pożyczki.

³ Dodatkowe elementy projektu niewynikające z audytów energetycznych, jeżeli realizują szersze cele Europejskiego Zielonego Ładu jak np. rozwiązania przyczyniające się do zwiększenia powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany) lub rozwiązania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym. Koszty dedykowane wyłącznie aspektom estetycznym i społecznym nie będą mogły stanowić kosztów kwalifikowalnych.

Projekty dotyczące budynków użyteczności publicznej⁴	Dopuszczalne umorzenia: • do 49% zależnie od osiągniętego wzrostu efektywności energetycznej; • Umorzenie może być zwiększone maksymalnie o 9% w przypadku budynków objętych ochroną konserwatorską • Umorzenie może być zwiększone maksymalnie o <u>59</u>% w przypadku wymiany/modernizacji nieefektywnego źródła ciepła lub podłączenia do sieci ciepłowniczej; • Umorzenie może być zwiększone maksymalnie o 9% w zależności od wysokości wskaźnika dochodów podatkowych jednostki samorządu terytorialnego za rok poprzedzający złożenie wniosku o pożyczkę⁵; • Umorzenie może być zwiększone maksymalnie o <u>59</u>%, jeżeli środki przystosowawcze do zmian klimatu stanowią co najmniej 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych i przyczynią się do osiągnięcia celów związanych z Europejskim Zielonym Ładem⁶. Umorzenia mogą się sumować, ale ich łączna wartość musi być mniejsza niż 50% wartości pożyczki.
Projekty dotyczące modernizacji oświetlenia ulicznego	• Dopuszcza się umorzenie na poziomie 25% za osiągnięcie efektu w postaci zmniejszenia zużycia energii elektrycznej; • Umorzenie może być zwiększone o 5% za wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do oświetlenia publicznego. Umorzenia mogą się sumować, ale ich łączna wartość musi być mniejsza lub równa 30% wartości pożyczki.

⁴ Przez budynki użyteczności publicznej należy rozumieć budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej (z wyłączeniem obiektów szpitali, których funkcjonowanie w publicznym systemie zdrowia nie wynika z map potrzeb zdrowotnych), społecznej lub socjalnej, sportu oraz prowadzenia pozostałych zadań własnych samorządu terytorialnego, z wyłączeniem obiektów przeznaczonych na cele mieszkalne np.: akademiki, internaty, bursy, domy zakonne, domy nauczycielskie.

⁵ Wskaźnik Gg gminy powinien być niższy od uśrednionej wartości dla regionu.

⁶ Dotyczy wydatków związanych z adaptacją do zmian klimatu jak np. rozwiązania przyczyniające się do zwiększenia powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany) lub rozwiązania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym.

Preferencje i grupa docelowa	
Odbiorcy ostateczni:	Właściciele/zarządcy budynków mieszkalnych wielorodzinnych (w tym m.in. wspólnoty mieszkaniowe, TBS-y, spółki prawa handlowego, spółdzielnie mieszkaniowe – zgodnie z odstępstwem od linii demarkacyjnej). Właściciele/zarządcy budynków użyteczności publicznej. JST odpowiedzialne za punkty oświetlenia ulicznego.
Oprocentowanie i inne opłaty:	Preferencyjne, stałe w całym okresie kredytowania
Inne charakterystyki i ewentualne preferencje	• Wymóg przeprowadzenia audytu energetycznego w przypadku projektów z zakresu efektywności energetycznej budynków publicznych i mieszkalnych⁷; • Obowiązuje wymóg osiągnięcia minimum 30% wzrostu oszczędności energetycznej w odniesieniu do energii pierwotnej w przypadku wsparcia przedsięwzięć z zakresu efektywności energetycznej budynków publicznych i mieszkalnych (z zastrzeżeniem odstępstw dotyczących budynków zabytkowych); • Możliwe finansowanie do 100% kosztów kwalifikowalnych⁸.
Dźwignia:	1,1765
Spodziewany wkład w osiągnięcie celów szczegółowych	Wskaźnik CS (i): - Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej (RCO019) – 177 508179 986 m2; - Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (RCO019RCO018) – 1 578 szt.

⁷ Jest możliwość sfinansowania w ramach IF audyt energetyczny jako doradztwo techniczne. Identyfikacja optymalnego zestawu działań zwiększających efektywność energetyczną w danym budynku dokonywana będzie na podstawie audytu energetycznego, dla każdego projektu konieczne jest opracowanie audytu energetycznego zawierającego również analizę efektu ekologicznego przedsięwzięcia oraz wyliczenia redukcji wartości stężeń pyłu zawieszonego PM 10 i PM 2,5, minimalny zakres audytu powinien obejmować działania realizowane w ramach projektu.

⁸ O ile wymóg wyższego wkładu własnego nie wynika z przepisów dotyczących pomocy publicznej.

	- Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) (PLRO025) – 22 szt. - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego (RCO074) – 204 105<u>195 753</u> osoby - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego (RCO075) – 17<u>16</u> szt. - Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) (RCR026)- 188 309<u>238 038</u> MWh/rok - Szacowana emisja gazów cieplarnianych (RCR029) – 121 470<u>154 521</u> Toney równoważnika CO2/rok

Uzasadnienie zmiany maksymalnego umorzenia dla projektów dotyczących budynków użyteczności publicznej:

W ramach niniejszej zmiany aktualizacji oceny ex-ante dla instrumentów finansowych wdrażanych w województwie kujawsko-pomorskim w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 podniesiono poziomy umorzeń z 5 do 9% dla projektów dotyczących budynków użyteczności publicznej w przypadku:

- wymiany/modernizacji nieefektywnego źródła ciepła lub podłączenia do sieci ciepłowniczej oraz
- jeżeli środki przystosowawcze do zmian klimatu stanowią co najmniej 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych i przyczynią się do osiągnięcia celów związanych z Europejskim Zielonym Ładem.

Powyższa zmiana ma na celu uatrakcyjnienie produktu względem konkurencyjnych ofert, w szczególności uruchomionych z opóźnieniem produktów finansowanych z KPO, oferowanych w formie dotacji (termomodernizacja budynków instytucji edukacyjnych i wymiana źródeł ciepła + OZE⁹) oraz produktów łączonych z dotacjami i umorzeniami BGK dedykowanych dla jednostek samorządów terytorialnych (premia termomodernizacyjna + OZE w formie dopłaty do kredytu w banku komercyjnym w ramach Funduszu Termomodernizacji i Remontów¹⁰ oraz Pożyczka wspierająca

⁹ Finansowanie do 100% kosztów kwalifikowanych liczone jako do 1400 zł za za 1 m2 powierzchni o regulowanej temperaturze powietrza. Szczegóły na stronie: <https://www.gov.pl/web/nfosigw/b113-wymiana-zrodel-ciepla-i-poprawa-efektywnosci-energetycznej-szkol-program-priorytetowy-wymiana-zrodel-ciepla-i-poprawa-efektywnosci-energetycznej-szkol>

¹⁰ Zasady finansowania: konieczność zaciągnięcia kredytu na 50%- 100% wartości inwestycji, min. 10 tys. zł, oprocentowanie wg taryfy banku. Po realizowaniu inwestycji dotacja do kredytu (premia) wynosi 26 % kosztów przedsięwzięcia termomodernizacyjnego albo 31 % łącznych kosztów przedsięwzięcia termomodernizacyjnego wraz z przedsięwzięciem OZE polegającym na zakupie, montażu, budowie albo modernizacji instalacji odnawialnego źródła energii (koszty instalacji OZE muszą stanowić przynajmniej 10 proc. łącznych kosztów

zieloną transformację miast z umorzeniem do 5% kapitału¹¹). Konieczność uatrakcyjnienia produktu została potwierdzona przez profesjonalne podmioty wdrażające instrumenty w regionie (Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o. oraz Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.) oraz środowiska ostatecznych odbiorców.

Dodatkowo, biorąc pod uwagę trudności we wdrażaniu instrumentów finansowych w zakresie efektywności energetycznej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 skutkujące koniecznością znacznego zmniejszenia alokacji dla instrumentów finansowych w tym zakresie oraz dużą podażą atrakcyjnych produktów na rynku skierowanych do tych samych grup odbiorców co omawiany produkt. Zatem należy podwyższyć możliwe ww. poziomy umorzenia co uatrakcyjni produkt dla jak największej grupy odbiorców ostatecznych. Podkreślić należy także, że inwestycje prowadzące do zwiększenia efektywności energetycznej są realizacją jednej z najistotniejszych polityk Komisji Europejskiej realizowanych w ramach perspektywy finansowej na lata 2021-2027 tj. Europejskiego Zielonego Ładu. Zwiększenie atrakcyjności produktów z pewnością spowoduje efektywniejsze wykorzystanie alokacji przewidzianej na instrument oraz realizację większej ilości inwestycji, skutkujących łącznie wyższym efektem ekologicznym dla regionu. Ponadto interwencja w budynki użyteczności publicznej jest kierowana do podmiotów publicznych, zatem wyższe umorzenie będzie działaniem w interesie publicznym. Działanie ma na celu umożliwienie osiągnięcia założonych efektów ekologicznych do wypełnienia przez program FEdKP 2021-2027 na Celu Polityki 2 oraz wsparcia wdrożenia wymagań uchwały antysmogowej¹².

Uzasadnienie usunięcia zapisu o stałym poziomie oprocentowania w całym - okresie kredytowania:

W ramach niniejszej zmiany aktualizacji oceny ex-ante zrezygnowano z wymogu stałego poziomu oprocentowania pożyczki w całym okresie jej kredytowania. Obecnie, ze względu na konkurencyjne oferty na rynku (szczegółowo opisane powyżej), doświadczenia z trudnościami we wdrażaniu instrumentów finansowych

termomodernizacji i instalacji OZE). Możliwe dodatkowe wsparcie w wysokości 50 % kosztów wzmocnienia budynku wielkopłytkowego – przy realizacji termomodernizacji budynków z tzw. „wielkiej płyty” wraz z ich wzmocnieniem. Okres spłaty do 10 lat. Szczegóły na stronie: <https://www.bgk.pl/programy-i-fundusze/fundusze/fundusz-termomodernizacji-i-remontow-ftir/>

¹¹ Zasady finansowania: wartość finansowania od 2 do 500 mln. zł, oprocentowanie dla JST: 0% dla projektów niegenerujących przychodów lub oszczędności kosztów po ich ukończeniu, 1% dla projektów nie spełniających warunku np. spółek JST, okres spłaty do 20 lat, karencja w spłacie do 24 miesięcy, przedmiot finansowania to m.in. efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i inne działania proekologiczne w miastach oraz przedsięwzięcia OZE w miastach. Szczegóły na stronie: <https://www.bgk.pl/krajowy-plan-odbudowy/pozyczka-wspierajaca-zielona-transformacje-miast/>

¹² uchwała Nr VIII/136/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów z zakresie eksploatacji instalacji w których następuje spalanie paliw z późn. zm.

w sferze efektywności energetycznej w perspektywie 2014-2020, a także głosy o potrzebie uatrakcyjnienia produktu z rynku (Menadżera Funduszu Powierniczego i Pośrednicy Finansowi), w celu przyciągnięcia Ostatecznych Odbiorców dodatkowymi zachętami, rezygnowano z obowiązkowego stałego oprocentowania. Dzięki takiemu podejściu będzie możliwe elastyczne podejście w zakresie oprocentowania pożyczki w różnych okresach jej kredytowania, co może być dodatkową zachętą w porównaniu do pierwotnej propozycji zewnętrznego ewaluatora.

Dodatkowo podkreślić należy także, że w ramach niniejszej metryki zostanie uruchomiony pilotażowy produkt jakim jest pożyczka łączona z dotacją w sferze użyteczności publicznej. W poprzednich okresach programowania tego rodzaju interwencje były finansowane wyłącznie w ramach dotacji, zatem szukanie dodatkowych zachęt jest w tym przypadku uzasadnione.

Kwestia zastosowania stałego bądź zmiennego oprocentowania pozostaje w gestii Menadżera Funduszu Powierniczego jako doświadczonego i profesjonalnego podmiotu rynku finansowego przy jednoczesnym założeniu zachowania preferencyjnego oprocentowania i dostosowania założeń wsparcia do potrzeb ostatecznych odbiorców.

Uzasadnienie zmiany w zakresie spodziewanego wkładu w osiągnięcie celów szczegółowych zastosowania umorzeń:

W ramach niniejszej zmiany aktualizacji oceny ex-ante dla instrumentów finansowych wdrażanych w województwie kujawsko-pomorskim w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 aktualizuje się wartości następujących wskaźników:

- *Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej* (RCO019) – było: 177 508, jest: 179 986 m²;

- *Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego* (RCO074) – było: 204 105, jest: 195 753 osoby;

- *Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego* (RCO075) – było: 17, jest: 16 szt.;

- *Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)* (RCR026)- było: 188 309, jest: 238 038 MWh/rok;

- *Szacowana emisja gazów cieplarnianych* (RCR029) – było: 121 470, jest: 154 521 Tony równoważnika CO₂/rok.

Prawie 80% alokacji instrumentów finansowych dla Metryki Pożyczki na modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych, budynków

użyteczności publicznej i oświetlenia ulicznego finansowanej w ramach celu szczegółowego 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych będzie wydatkowe w formie interwencji w ramach Polityki Terytorialnej. W związku z powyższym wszystkie zadania są uzgadniane pomiędzy Instytucją Zarządzającą FEdKP 2021-2027, a przedstawicielami ZIT i OPPT w ramach Porozumień Terytorialnych. Porozumienia terytorialne były zawierane przed wyborami samorządowymi. Obecnie, w związku ze zmianą władarzy w licznych gminach w regionie, zmianie uległ kierunek prowadzenia polityki na poziomie lokalnym, w efekcie czego dokonano licznych zmian w Fiszkach Projektowych będących załącznikami do Porozumień Terytorialnych. Zmiana zakresu projektów wiąże się z korektą wartości wskaźników. Mając na uwadze powyższe, dostosowano wartości wskaźników do obowiązujących Fiszek. Zaplanowane do realizacji zadania obejmują taki sam budżet jak zakładano początkowo, zmianom uległy poszczególne lokalizacje inwestycji, a zatem także ich parametry.

Dodatkowo skorygowano technicznie symbol wskaźnika *Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej* (było: RCO019, jest: RCO018).